

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Základní umělecká škola Frýdlant,
okres Liberec**

Železná 824, 464 01 Frýdlant

Identifikátor školy: 600 080 269

Termín konání inspekce: 6. – 9. a 20. prosince 2004

Čj.:	h1-1009/05-04034
Signatura:	oh4ky119

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Základní umělecká škola Frýdlant sdružuje mateřskou, základní a základní uměleckou školu, školní družinu a klub, školní jídelnu a výdejnu. V současnosti je škola příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je Město Frýdlant, náměstí T. G. Masaryka 37, 464 01 Frýdlant.

Základní umělecká škola (ZUŠ) poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním (HO), výtvarném (VO) a literárně-dramatickém oboru (LDO). Ke dni inspekční činnosti navštěvovalo školu 342 žáků (HO – 250, VO – 55, LDO – 37). Z tohoto počtu je 76 zařazeno do přípravného studia, 235 do prvního stupně a 31 do druhého stupně základního studia školy. Rozšířené studium nebo studium pro dospělé není v tomto školním roce realizováno.

Vzdělávání v ZUŠ probíhá v Nádražní 827, 464 01 Frýdlant (HO, VO, LDO) a v Základní škole 463 01 Raspenava, Moskevská 164 (HO).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v HO a VO v ZUŠ Frýdlant ve školním roce 2004/2005.

Podmínky průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v HO a VO v ZUŠ Frýdlant ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V HO pracuje 13 učitelů. Z tohoto počtu sedm vyučuje na plný pracovní úvazek. Předepsanou kvalifikovanost nesplňují dva pedagogové, tři nemají způsobilost odbornou. Výtvarné vzdělávání vedou dvě plně kvalifikované učitelky. Věkové složení stabilizovaného pedagogického sboru je optimální.

Organizace vyučovacího procesu školy vytváří velmi dobré podmínky všem zaměstnancům ZUŠ. Celá škola má vnitřním řádem stanovena jasná pravidla. Vedením ZUŠ je pověřen jeden ze zástupců ředitelky. Řídí a kontroluje výchovně-vzdělávací činnost a je i odpovědný za kvalitní přenos informací mezi vedoucími pracovníky a pedagogickým sborem. Vede jednání pedagogické rady (složené z učitelů ZUŠ) a organizuje příležitostné pracovní porady. Jeho kompetence jsou uvedeny v pracovní náplni zástupce ředitelky.

Základní informace pro žáky a jejich rodiče jsou oznamovány na nástěnné tabuli u vchodu do školy.

Pedagogická rada ZUŠ je prostřednictvím zástupce poradním orgánem vedení školy. Odborné problémy zástupce příležitostně konzultuje se členy Krajské umělecké rady Liberec. Vzhledem k počtu vyučujících ZUŠ nemá ustaveny metodické orgány. Nahrazuje je přímá a neformální spolupráce podle odbornosti pedagogů.

Při řízení pracovníků zástupce upřednostňuje pozitivní motivační formu a snaží se morálně oceňovat každého pedagoga. Začínající učitelé v tomto školním roce v ZUŠ nepracují, nekvalifikovaným pracovníků je vždy poskytována odborná a metodická pomoc prostřednictvím konzultací se zkušenými učiteli.

Zástupce ředitelky kontroluje výchovně-vzdělávací proces formou neohlášených, účelově zaměřených vstupů do hodin. Sleduje především výuku problémových žáků a kvalitu přípravy oborových soutěží. V pravidelných intervalech také kontroluje třídní dokumentaci. Celkový přehled o úrovni vyučování si doplňuje v průběhu konání postupových a závěrečných zkoušek

nebo návštěvou četných žákovských vystoupení (prezentací). Závěry z kontrolní činnosti analyzuje, informuje ředitelku školy a společně pak hledají účinné cesty k odstranění případných nedostatků.

Zástupce klade velký důraz na kvalitu personálního zabezpečení výuky. Dlouhodobě sleduje nástrojovou skladbu a úroveň budoucích absolventů konzervatoří se záměrem zajistit i vyhovět společenské poptávce po základním uměleckém vzdělávání.

Pedagogičtí pracovníci ZUŠ využívají různé nabídky dalšího odborně zaměřeného vzdělávání (seminář Aplikace digitálních technologií, výtvarné dílny zaměřené na artefietiku a arteterapii, diskurzivní dílny - pořádané UK Praha). Výběr specializovaných seminářů vždy vycházel ze zájmu učitelů a potřeb ZUŠ.

Mimořádné výsledky ve vzdělávání žáků oceňuje vedení školy na návrh zástupce ředitelky formou diferencovaných osobních příplatků a mimořádných odměn podle předem stanovených kritérií.

Personální podmínky vzdělávání mají velmi dobrou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Umístění hlavní budovy poblíž stanic hromadné dopravy vyhovuje místním i 15 % dojíždějících žáků spádové oblasti Frýdlant. Budova však nutně potřebuje opravu - rekonstrukci podmáčené stěny sousedící se zahradou. V posledním období byla škola nově vybavena nábytkem ve sborovně a VO. Výměna podlahové krytiny na chodbách a schodištích je plánována na počátek roku 2005.

Odloučené pracoviště v Raspenavě využívá prostory základní školy. Individuální instrumentální výuka zde probíhá v samostatných učebnách (bývalé kabinetů). Pro vyučování kolektivních předmětů (hudební nauka – HN, přípravná hudební výchova – PHV) slouží HO v odpoledních hodinách ještě jedna učebna základní školy.

ZUŠ má v hlavní budově k dispozici 13 učeben, dva sklady a sborovnu.

Individuální výuka HO probíhá v 9 místnostech (včetně ředitelny). V učebně (s 22 pracovními místy) se vyučují kolektivní předměty nebo jsou zde organizovány menší interní akce. Pro významnější prezentace ZUŠ používá i některé historické prostory města (například místní zámek, radnice). Učebny HO mají odhlučněné dveře a jsou vybaveny umyvadly s tekoucí vodou. Rušivý průnik zvuku mezi učebnami byl zaznamenán pouze v jednom případě, ve druhém poschodí školy.

Nepříliš vhodné prostory používá VO. Výuka totiž probíhá ve dvou menších sklepních místnostech, které však nemají přirozené denní osvětlení, problémem je i nedostatečné větrání.

Chodby hlavní budovy zdobí velmi kvalitní výtvarné práce žáků. Estetická úroveň jednotlivých učeben závisí především na osobitosti pedagogů.

Vnitřní uspořádání učeben HO je jednoduché, ale účelné. Ve všech jsou klavíry (křídla nebo pianina), notové stojany a metronomy, většina má i radiomagnetofon s CD přehrávačem. Pro výuku kolektivních předmětů slouží prostornější místnost, která je vybavena rozměrnou tabulí s notovou osnovou a všemi potřebnými učebními pomůckami, včetně bohatého archivu zvukových nosičů. Poslechové aktivity jsou realizovány prostřednictvím kvalitní audiotechniky.

Depozitář obsahuje dostatečný počet i sortiment hudebních nástrojů. Zapůjčování nástrojů žákům se řídí vnitřními pravidly. Pro výuku PHV a HN nechybí potřebné množství učebnic ani kvalitní archiv notového materiálu.

Průběh vzdělávání VO značně ovlivňuje velikost užívaných místností. Učitelky nemohou realizovat některé podpůrné aktivity, musí stále počítat s malým prostorem a využívat každé místo. Skladování materiálu i archiv výtvarných realizací také činí problémy.

V učebně VO je dispozici kvalitní výtvarně zaměřená příruční knihovna. Vybavení učebními pomůckami i materiálem je dostačující a umožňuje plnit požadavky platného vzdělávacího programu.

Osobní počítač, tiskárna a skener v současnosti slouží pouze k administrativním účelům. Další počítačová technika, s volným přístupem na internet (v učebně VO a sborovně), je předmětem jednání.

Pro výuku obou oborů i pro archivaci různých prezentací mohou vyučující používat videopřehrávač, televizní přístroj, analogovou a digitální videokameru i digitální fotoaparát.

Kontrolní činnost v oblasti materiálně-technických podmínek je vzhledem k velikosti ZUŠ jednoduchá. Zástupce ředitelky má přehled o stavu budovy, učeben i ostatního vybavení. Zlepšení materiálně-technických podmínek vyučování a výchovy však silně podmiňují finanční možnosti.

Kvalita materiálně-technických podmínek je v současnosti průměrná.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory – HO, VO

ZUŠ vzdělává v HO, VO v souladu s Rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Vyučování v HO postupuje podle platných učebních plánů (UP). Škola zajišťuje výuku ve hře na klavír, elektronické klávesové nástroje, akordeon, housle, violu, kytaru, klarinet, saxofon, zobcovou a příčnou flétnu, bicí nástroje a zpěvu. Nově přijatí žáci jsou zařazováni do jedné skupiny PHV. V souladu s UP probíhá v prvním až pátém ročníku prvního stupně základního studia výuka povinného předmětu HN. Žáci mohou uplatňovat získané hudební dovednosti v různých formách komorní a orchestrální hry i ve sborovém zpěvu.

Časová dotace předmětů vyučovaných v HO a VO je využívána při dolní UP stanovené hranici.

Umělecké vzdělávání VO postupuje v souladu s platnou úpravou UP dle varianty A základního vzdělávání i dle platného vzdělávacího programu s uplatněním alternativního přístupu Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování.

Při kontrole předepsané dokumentace HO a VO inspekce zaznamenala pouze drobné nedostatky. Po projednání se zástupcem ředitelky bylo zajištěno jejich odstranění.

Plnění závazných učebních dokumentů kontroluje zástupce ředitelky průběžně u všech vyučujících a v případě zjištění nedostatků ihned přijímá opatření.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je dána individuálními a kolektivními rozvrhy hodin. Inspekci předložené rozvrhy HO korespondují s výkazy žáků a vyučovacích hodin, ve VO s platnými UP. Všechny rozvrhy jsou sestaveny tak, aby zohledňovaly dojíždění žáků i 10 učitelů.

Pravidla výchovně-vzdělávací činnosti jsou jasně stanovena v řádu školy. V dokumentu uvedený rozsah povinností a práv je vyvážený, respektuje práva dítěte.

Vzdělávání v ZUŠ už ze své podstaty slouží k prevenci sociálně-patologických jevů.

Klima školy je na celkově velmi dobré úrovni. Pedagogové respektují osobnostní předpoklady svých žáků a prostřednictvím praktických činností rozvíjí jejich sebedůvěru, učí je poznávat umělecky zaměřené hodnoty.

Zprávy o prospěchu a chování žáků jsou zákonným zástupcům průběžně oznamovány v žákovských sešitech. V případě potřeby se rodiče mohou informovat přímo u vyučujících. Dalším zdrojem informací jsou třídní přehrávky, veřejné koncerty a jiné prezentace. Rodiče žáků ZUŠ rovněž spolupracují s Radou školy.

Vzdělávání v HO a VO probíhá v souladu s učebními dokumenty.

Průběh a výsledky vzdělávání v HO

Průběh a výsledky vzdělávání hodnotila inspekce na základě devíti hospitací u osmi učitelů v předmětech hra na klavír, housle, zobcovou flétnu, klarinet, pěvecká hlasová výchova, sborový zpěv a HN. Doplňující informace byly získány studiem pedagogické dokumentace a Výroční zprávy o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2003/2004.

Většina hospitovaných pedagogů byla na výuku dobře připravena. Individuální studijní plány v třídních knihách jsou zpracovávány promyšleně, pouze u některých učitelů konkrétní výchovně-vzdělávací cíle nahrazovaly pouze výčty notového materiálu k nastudování.

Z hlediska délky pedagogické praxe a kvalifikovanosti pedagogů se v navštívených hodinách neprojevovaly výraznější rozdíly. Pro vyučující bylo vždy cílem vést žáky prostřednictvím kvalitní domácí přípravy k zodpovědnému plnění všech úkolů.

Využití učebních pomůcek v hodinách odpovídalo konkrétním cílům výuky.

Vlastní vyučování bylo po věcné a odborné stránce správné. Užité metody respektovaly věk, schopnosti i dovednosti žáků. Pouze v jednom případě inspekce zaznamenala méně propracovanou metodiku a organizaci vyučování. Většinou se však učitelé snažili pracovat pečlivě, důsledně vedli žáky k vytváření a upevňování správných návyků při hře na hudební nástroj. Předvedené výkony studujících byly převážně na průměrné úrovni.

Hodina HN probíhala v učebně, která umožňovala pestré střídání různých činností. V průběhu hospitace však tato možnost nebyla v dostatečné míře využita. Přesto však aktivita žáků i jejich teoretické znalosti odpovídaly požadavkům osnov vyučovaného ročníku.

Velmi dobrou úroveň měla hodina sborového zpěvu. Vyučující navazovala na zkušenosti a dovednosti žáků, rozvíjela u nich nejen základní pěvecké dovednosti, ale i celkovou hudebnost.

Ve všech zhlédnutých vyučovacích jednotkách inspekce zaznamenala atmosféru důvěry a spolupráce. Vzájemná komunikace byla úměrná věku žáků, jejich zkušenostem a schopnostem.

Výkony žáků v hodinách hodnotí vyučující především slovně. Průběžnou klasifikaci známkou zaznamenávají učitelé souběžně v žákovských sešitech a individuálních třídních knihách. Při hospitacích slovní hodnocení i průběžná klasifikace žáky pozitivně motivovala.

Dalším velmi silným motivačním prvkem je pro žáky nabídka široké škály hudebních aktivit na veřejnosti. Například žáci Gymnázia Frýdlant a ZUŠ společně vystupují v orchestru školy.

Česká školní inspekce (ČŠI) hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v HO jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve VO

Výtvarné vzdělávání je vyučujícími velmi dobře až příkladně rozpracováno v tematických plánech formou projektového vyučování.

V průběhu hospitací vzdělávací cíle jednotlivých vyučovacích jednotek odpovídaly požadavkům platného vzdělávacího programu. Učitelkami zvolený námět i technika

zpracování vždy vycházely z vědomostí, dovedností a věku žáků. Vlastní zadání poskytovalo dostatek prostoru k uplatnění výtvarného vyjádření i osobitosti jedince.

Obě učitelky při plánování postupných kroků výtvarných projektů velmi úzce spolupracují. Celkově jsou personální podmínky výuky, vzhledem k odbornosti a dlouhodobé zkušenosti učitelek, vynikající.

Prostorové podmínky VO ještě vyhovují stávajícímu počtu žáků ve skupinách. V průběhu hospitační činnosti používaná učebna nedovolovala variabilitu v uspořádání, komplikovala žákům rozměrnější výtvarné výpovědi i průběžnou korekturu učitelek. Výuka však byla velmi dobře zorganizována, a proto i stísněné prostory celkově působily inspirativně.

Motivování žáků ve sledovaných lekcích bylo příkladné. K úvodní a průběžné motivaci učitelky použily vhodné pomůcky, velmi dobře i zvolily techniku zpracování. Žáci se aktivně zapojovali do motivace, vyjadřovali své názory i pocity. Z individuálních diskusí vyučující poté vyvozovaly závěry. Citlivě, avšak efektivně, vedly své žáky k předpokládaným výstupům. Žáci měli dobré výtvarné znalosti, správné pracovní návyky, dokázali pracovat samostatně a soustředěně. Rozmanité vyučovací metody a prostředky podporovaly u žáků kreativní způsob myšlení.

Učitelky pozorně sledovaly vývoj každé výtvarné práce, respektovaly individuální tempo žáků, podporovaly jejich otevřenost a vstřícnost. Žáci se ke své práci spontánně vyjadřovali, uvědomovali si její význam v kontextu celého rozpracovaného projektu.

Nežádoucí projevy v chování nebyly při vyučování zaznamenány. Komunikace učitelek se žáky byla kultivovaná, vzájemná ohleduplnost a tolerance byla i mezi žáky navzájem.

Kvalitní vzdělávání ve VO potvrzuje i úspěšnost v profesní přípravě žáků ke studiu středních nebo vysokých umělecky zaměřených škol.

Průběh a výsledky vzdělávání ve VO hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

ZUŠ nemá zatím zpracovány vlastní evaluační nástroje. Všichni žáci HO na konci každého absolvovaného školního roku musí vždy složit klasifikované komisionální zkoušky, které jsou předpokladem pro postup do dalšího ročníku školy. Umělecké zaměření ZUŠ však umožňuje zástupci ředitelky i učitelům systematicky sledovat výsledky vyučovacího procesu i prostřednictvím žakovských vystoupení, výstav, různých soutěží a přehlídek.

O tradičně kvalitní úrovni hudebně zaměřeného vzdělávání rovněž svědčí každoroční účast ZUŠ na organizaci Letní jazzové dílny Karla Velebného (2004 - 21. ročník). Žakovské práce VO jsou dlouhodobě v národních oborových přehlídkách pořádaných MŠMT, kde prezentují školu, město i výtvarnou pedagogiku. Také v rámci celosvětového projektu CowParade byla v Praze vystavena výtvarná realizace vytvořená podle vítězného návrhu žákyně ZUŠ.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v HO a VO

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v HO a VO na velmi dobré úrovni, s výraznou převahou pozitiv.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Městem Frýdlant (čj. 43/2003 dne 1. března 2003)
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 34 051/2003-21 dne 22. března 2004, s účinností od 23. března 2004)
3. Učební plány pro základní umělecké školy (schválené MŠMT pod čj. 18.418/1995-25 dne 26. června 1995, s účinností od 1. září 1995)
4. Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválený MŠMT čj. 15 865/2000-22 dne 26. dubna 2000, s platností od 1. září 2000)
5. Úprava učebních plánů výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválená MŠMT čj. 18 455/2002-22 dne 3. května 2002, s platností od 1. září 2002)
6. Časově tematické plány (zpracované vyučujícími VO – 2004/2005)
7. Třídní knihy pro individuální a kolektivní vyučování (HO, VO – 2004/2005)
8. Katalogy o průběhu studia (HO, VO – 2004/2005)
9. Protokoly o přijímacích a postupových zkouškách (HO – 2003/2004)
10. Výkazy žáků a vyučovacích hodin (HO – 2004/2005)
11. Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovaných předmětů (HO, VO – 2004/2005)
12. Vnitřní řád (čj. 474/2004, s účinností od 1. září 2004, byl projednán pedagogickou radou dne 25. srpna 2004)
13. Organizační řád (čj. 248/2004, s účinností od 1. září 2004)
14. Pracovní náplň zástupce ředitelky (datováno 10. března 2003)
15. Řád Základní školy a Základní umělecké školy (datováno 1. září 2003)
16. Osobní složky zaměstnanců (osobní čísla: 320, 391, 721, 844, 5291, 6338, 6450, 8159, 8176, 8213, 8222, 8297, 10119, 19004, 11510)
17. Podkladová inspekční dokumentace
18. Inspekční zpráva (čj. kh4kv126 dne 11. března 2002)
19. Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za školní rok 2003/2004 (ze dne 30. září 2004)

ZÁVĚR

Personální obsazení HO a VO umožňuje v plném rozsahu realizovat platné vzdělávací programy. Organizace činnosti a provozu školy i systém vedení zaměstnanců je funkční, podmínkám tohoto typu školy vyhovuje. Personální podmínky vzdělávání ZUŠ Frýdlant jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jako celek velmi dobré.

Prostorové a psychohygienické podmínky vyhovují především potřebám HO. Oba obory jsou dostatečně vybaveny učebními pomůckami. Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jako celek průměrné.

V ZUŠ výchovně-vzdělávací proces probíhá podle platných učebních dokumentů, vzdělávání žáků má jasně stanovená pravidla a celkové klima školy rozvíjí osobnost žáků i jejich kompetence.

Průběh a výsledky vzdělávání v HO i VO inspekce hodnotí velmi dobře. Vyučující byli na výuku připraveni a v dostatečné míře při výuce používali učební pomůcky. Vyučování bylo vedeno po věcné a odborné stránce správně, lišilo se hlavně z hlediska použitých metod a forem práce, organizace vyučování a někdy i efektivity vyučování.

ZUŠ v plně šíří plní své poslání v oblasti uměleckého vzdělávání a přispívá k obohacení kulturního života spádové oblasti Frýdlant.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

ano

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Člen týmu	Jan Svoboda, externí pracovník	Jan Svoboda v. r.

V České Lípě dne 20. ledna 2005

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. ledna 2005

ano

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Věra Dunajčíková, ředitelka školy	Mgr. Věra Dunajčíková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Hrnčářská 763, 470 01 Česká Lípa. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	24. února 2005	1021/05-04034
Zřizovatel	24. února 2005	1019/05-04034
Rada školy	24. února 2005	1020/05-04034

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.